

Paulina Bieś-Srokosz
ORCID: 0000-0002-7353-3460
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
p.bies@ujd.edu.pl

Jacek Srokosz
ORCID: 0000-0002-7587-6483
Uniwersytet Opolski
jsrokosz@uni.opole.pl

A few remarks on hybridity in Polish administrative law on the example of legal forms of action

<https://doi.org/10.19195/2082-4939.14.15>

Abstract

A hybrid in the broader culture may be associated with something heterogeneous, deviating from the usual standards, which may bring about anxiety and be an example of an anomaly. In ancient times, a hybrid was defined as a creature composed of at least two different elements, such as an ox with a human head. Despite all these years, hybridity has not changed. Of course, we refer to it in other aspects than just living beings, i.e. in arts, movies, and cars, but also to the legal instruments functioning in the current state of the law. In this article, it is the intention of the author to present the hybrid legal forms used by the public administration. However, the author's approach to this subject was more theoretical than dogmatic, hence the considerations were focused on the creation or the purposefulness of functioning of these forms in administrative law.

Keywords

hybridity, hybrid legal forms of action, public tasks, administrative law, public administration

Introduction

The starting point for this article will be quite unusual by the standards established in administrative law doctrine. And that's because I'm going to start with the perception of the hybrid in antiquity and modern culture in a broad sense. A hybrid is a creation that is heterogeneous and, precisely for that reason, disturbing. The term hybrid connotes variability, inconsistency, strangeness, heterogeneity, and even anomalies.¹ In ancient times, hybridity did not mean monster, it meant heterogeneity. Hybrids were known in many ancient cultures: Sumerian, Egyptian, and Greek. Hybrids can be considered creatures of Chaos, of the Primordial Ocean, which was not fully formed before the final emergence of the world, and were able to express unity before the individualization of entities. Moreover, they are made of primordial matter and exist as potential entities. Hybrids can also be interpreted as a visual way of representing the union of all the spheres in the universe: the earthly, the subterranean, and the celestial. In this sense, hybridity expresses the connectivity of all the realms and the unity of the universe.²

Even in ancient times, hybrids caused anxiety and became a symbol of heterogeneity and lack of cohesion. They did not (nor do they) form a division into: classes or species that could be uniformly and indisputably classified and assigned to a particular division. After all, their unique status is determined by their individuality and uniqueness, which at the same time makes them considered strange and disturbing creatures. Thus, for example, Empedocles describes oxen with human heads in his work *On Nature*. Aristotle, on the other hand, believed that there was no concept of hybrid in nature, only a certain problem related to occurrence of anomalies and monsters.³ In his view, the creation of mixed beings does not actually occur, because it does not occur in an intentional manner. And this is because, given the purposiveness of nature, adequate and nature-compatible beings are created.

How, then, is hybridity perceived and the concept of hybridity defined in literature, art, or culture? They are rather descriptive and do not aim to sort out borderline works. Although a hybrid may come from different arts at the same time, it will consequently form a kind of organic whole. Thus, it becomes possible to indicate from which fields of art the individual elements of the hybrid originate, while at the same time looking for tools that would make it possible to describe the hybrid as a whole. This category is not a label (a set pattern) helping the viewer to know what to expect when encountering this type of art form. Hybrids are often unpredictable and offer the viewer completely unexpected experiences, not adhering to any set framework (guidelines of a given environment). It also happens, of course, that a solution becomes widespread and a form that was an absolute *novelty* suddenly starts to be duplicated, and its creative strategy ceases to be new and surprising. In ancient art thought, we are confronted with variously understood phenomena of hybridity. They focused mostly on the hybrid in the biological sense, but they were no strangers to thinking about the work of art as a hybrid, as visible in Aristotle's *Poetics*.

¹ I. Chawrińska, *Hybrydy i hybrydyczności z pogranicza literatury i sztuk wizualnych*, Pelplin 2020, p. 18.

² *Ibid.*, pp. 16–18.

³ Arystoteles, *Dzieła wszystkie*, vol. 2. *Fizyka*, transl. K. Leśniak, Warszawa 2003, p. 60; Arystoteles, *O rodzeniu się zwierząt*, transl. P. Siwek, Warszawa 1979, p. 181; Arystoteles, *Zagadnienia przyrodnicze*, transl. L. Regner, Warszawa 1980, p. 62.

In a hybrid culture, in which various discourses intermingle and mix, hybrids exist at the junction, they are constantly on the borderline,

cross subsequent discourses on the borderline of the Łotman's semiosphere. Sometimes they are spectacular, they become shows, which is the case with concrete poetry (the one originating from British *concrete poetry*), sometimes they play a game with the viewer with an extremely modest entity limited to one letter or one word placed on the page. Sometimes they are a book that the recipient may encounter in an unusual circumstances, a publication issued in many copies, or even a museum exhibit.⁴

To be a hybrid today is to constantly be in between, to point to one's substantiality. Moreover, the hybrid does not shed its hybrid identity even in the age of transmedia aesthetics. Certainly, hybridity has been transformed with the digital revolution, resulting in multi-media artistic creations in the arts. But hybrids continually remain in the realm of the "in-between" while emphasizing their ontological status.⁵ The hybrid does not offer stability and immutability. On the contrary, it offers the certainty of change, which does not offer a sense of security.⁶

The very concept of hybrid in the colloquial sense connotes ontological inconsistency and instability. Similarly, in statements about them, hybrids do not guarantee constancy in the humanistic discourse; on the contrary, they are the cause of constant change and constant violation of the boundaries of that discourse. In attempting to determine whether a hybrid has an identity, the conclusion would probably first arise that it cannot have an identity since it is a hybrid — a heterogeneous entity of an unclear origin. Paradoxically, however, introduction of the category of hybridity guarantees the identity of borderline works, even though they escape the established patterns.⁷

Hybridity and hybrid legal forms of public administration

The hybridity understood in this way should be applied to the legal forms of action of public administration. Hybrid forms of action used by the public administration seemingly form a whole, but from a closer perspective, we can separate features belonging to private law and public law.

And at this point, the question arises: what does it mean to separate civil law from administrative law, has the boundary between these branches of law not become so blurred that it is now possible to separate them at all?

⁴ I. Chawrińska, *Hybrydy i hybrydyczności z pogranicza literatury i sztuk wizualnych*, p. 40; see B. Żyłko, "Uwagi o Łotmanowskiej koncepcji kultury", *Przegląd Humanistyczny* 42, 1998, no. 4, p. 15.

⁵ E. Rewers, *Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta*, Kraków 2005, p. 168. Krystyna Wilkoszewska also wrote an article about the condition of being "in-between," prevalent in contemporary culture: K. Wilkoszewska, "Prefiksy w roli wyznaczników współczesności", [in:] *Intermedialność w kulturze końca XX wieku*, eds. A. Gwóźdź, S. Krzemień-Ojak, Białystok 1998.

⁶ E. Szczęsna, "Tożsamość hybrydyczna", *ER(R)GO. Teoria — Literatura — Kultura* 2004, no. 2(9), p. 9.

⁷ I. Chawrińska, *Hybrydy i hybrydyczności z pogranicza literatury i sztuk wizualnych*, p. 47.

“The distinction between public and private law, and the attribution of a *public* value to all law, is not a matter of cognition, but a matter of approving the recognition of certain values, of a certain political or socio-political ideology.”⁸ This consequently contributes to the fact that the boundaries between public law and private law cannot be drawn with a clear line of demarcation. It is increasingly difficult to classify norms unequivocally as public law or private law because norms of public law as well as private law encroach on the space of public and private life.⁹

I fully agree with the position of P. Stec who in a very clear way not only notices, but also describes, the problem of penetration of private law into public law and vice versa.¹⁰ According to that Author, civil law studies are slowly losing significance. And this is because the intensification of methods of regulation of social relations of administrative-legal nature in civil law is very visible. Nowadays, the legislator more and more often regulates the issues that once used to belong to administrative economic law, together with the private law regulations, or directly includes them in the Civil Code. What I noticed already several years ago and described in our earlier publications devoted to the interaction of private law and public law, is confirmed in the latest publication by P. Stec. The Author, who is a civil law scholar, notices that the legislator, without insight and often on an *ad hoc* basis, creates regulations which, in a later analysis, demonstrate privatization of public tasks, or “distorted” civil law studies.¹¹ This is often associated with the regulation of civil law contracts with overlays in public law, which consequently contributes to the limitation of the principle of freedom of contract, the autonomy of will or the systemic inequality of business partners.¹²

Thus, the use of civil law institutions in the practice of public administration, especially in the performance of public tasks, has been evident for a long time, although the intensity of this phenomenon has been increasing over time. This is due to several reasons, including the legislature’s own attitude toward regulating the forms of public administration. As he noted by J. Jeżewski as early as in the 1970s, one of these reasons should be seen in the very position and role of administration as “historically changeable, understood subjectively and objectively, entangled in numerous political and systemic, economic and social determinants, and also evaluated according to the systems of value that are varied, because they are historically, but also culturally, variable.”¹³ According to Z. Duniewska, in this aspect we should also refer to the system of values which has recently been gaining exceptional significance and deservedly becoming the subject of many profound arguments and reflections.¹⁴

⁸ J. Nowacki, *Prawo publiczne — prawo prywatne*, Katowice 1992, p. 132.

⁹ Ibid.

¹⁰ P. Stec, “Czy żyjemy w epoce postcywilistycznej?”, [in:] *Problemy pogranicza prawa cywilnego. Boundary Problems of Civil Law*, ed. R. Szczepaniak, Warszawa 2022.

¹¹ Ibid., p. 108.

¹² More on this topic: P. Bieś-Srokosz, “Tendencje zmian prawnych form realizacji zadań publicznych”, [in:] *Prawo administracyjne dziś i jutro*, eds. J. Jagielski, M. Wierzbowski, Warszawa 2018, pp. 190–196.

¹³ J. Jeżewski, *Administracja pod rządem prawa cywilnego. Z badań porównawczych nauk prawa administracyjnego*, Wrocław 1974, p. 7.

¹⁴ J. Jeżewski, “Administracja publiczna jako przedmiot badań”, [in:] *Administracja publiczna*, ed. J. Boć, Wrocław 2004, p. 360; Z. Duniewska, “Z refleksji na temat wyodrębnienia prawa administracyjnego i związku prawa z prawem cywilnym”, [in:] *Cywilizacja administracji publicznej. Księga Jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin prof. nadzw. Jana Jeżewskiego*, eds. J. Korczak, J. Szreniawski, Wrocław 2018, pp. 136 ff.

In our opinion, which is worth emphasizing, administrative law, in the strict sense of the word, is a system of legal rules employing which the state creates the conditions for the comprehensive development of a society.¹⁵ “Every law, regardless of the field in which it is classified, is made in order to affect social and economic life, on its respective sections and combinations.”¹⁶ Of course, one cannot speak of a change in the objectives of the public administration itself, which prioritizes the satisfaction of society’s needs and takes care of citizens’ safety by controlling social processes.¹⁷ But, one can speak about changing the traditional sphere of public administration. Following the opinion of M. Krawczyk, it should be stated that the authoritative form of public administration activity is subject to constant transformations, where orders and prohibitions addressed to the entities administered through individual acts give way to other tools of activity. It is primarily about the increasing role and area of regulation of shaping and determining acts, as well as the acts that require the cooperation of the interested addressees.¹⁸

Contemporary legal forms of administrative action in Poland are subject to a process of constant evolution. There are also new legal instruments that do not fit into the conceptual grid formed in the science of administrative law.¹⁹ An example is hybrid legal forms of action²⁰ which should be defined as non-managerial forms with a complex legal character due to their public-law and private-law characteristics. Public administration undergoes continuous development processes, hence it needs new legal forms of activity²¹ which correspond to its current needs. However, it should be emphasized that this is not about artificially creating new legal instruments, but about organizing the existing ones and adapting them to the changing public administration and its growing cooperation with non-public entities.²²

In the doctrine of administrative law, it is emphasized that the phenomenon of spreading, in the regulations of functioning of public administration, of the instruments typical for private law, is connected with: progressing privatization of performance of public tasks, personality granted to public administration entities, change in the model of the administration towards where the public administration assumes a position based on partnership, as well as with commissioning private entities with the performance of public tasks (as they have the greater and more flexible capacity for it).²³

¹⁵ A. Okolski, *Wykład prawa administracyjnego oraz prawa administracyjnego obowiązującego w Królestwie Polskiem*, vol. 1, Warszawa 1880, p. 19.

¹⁶ J. Zimmermann, *Prawo administracyjne*, Warszawa 2014, p. 47.

¹⁷ Z. Duniewska, “Prawo administracyjne — wprowadzenie”, [in:] *System prawa administracyjnego. Instytucje prawa administracyjnego*, vol. 1, eds. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2010, p. 102.

¹⁸ M. Krawczyk, *Podstawy władztwa administracyjnego*, Warszawa 2016, p. 283.

¹⁹ B. Dolnicki, R. Cybulska, “Nowe dwustronne formy działania administracji publicznej: kwestie wybrane”, [in:] *Koncepcja systemu prawa administracyjnego. Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego, Zakopane 24–27 September 2006*, ed. J. Zimmermann, Warszawa 2007, p. 471.

²⁰ These may include: administrative settlement, administrative agreement, or social contract.

²¹ See P. Bieś-Srokosz, “Nowe formy organizacyjno-prawne warunkiem dobrego administrowania?”, [in:] *Aksjologia prawa administracyjnego*, ed. J. Zimmermann, Warszawa 2017, pp. 307–316.

²² B. Dolnicki, R. Cybulska, “Nowe dwustronne formy działania administracji publicznej: kwestie wybrane”, p. 472.

²³ P. Wilczyński, “Podmioty niepubliczne w sferze administracji publicznej”, *Państwo i Prawo* 2002, no. 2, pp. 56–57.

Referring to the actions of the administration in the current reality, however, I believe that currently, we should also talk about publicization of private law and expansion of public law in comparison with private law.²⁴ Despite the fact that the administration acts in the sphere of the *empire* by using public authority, it also acts in the sphere of *dominium*. In this second sphere, public administration acts as an equal participant in civil law transactions. First, it means that some public administration entities, e.g.: local government, the State Treasury and state agencies, have been provided with legal personality. Second, it leads them to be granted certain assets, and legal capacity, and to acquire rights and incur liabilities through their actions. Consequently, we can state that the public administration in civil law transactions uses the same legal forms of action as other civil law entities.

Administrative law remains public law, although it increasingly and willingly uses civil law forms of action. In our view, even if we are dealing with hybrid legal forms, this authority, associated with public law, will still occur and sometimes even dominate. Similarly, according to J. Zimmermann, the phenomenon of using the forms of private law “cannot mean a shift to a civil law way of thinking and the use of forms typical for civil law, because all the time it remains public law.”²⁵

In our opinion, hybridity is a phenomenon that is growing and evident in every branch of law. As I am a representative of the doctrine of administrative law, it is easier for me to notice its occurrence in the current regulations of administrative law. However, expansion of hybridity, or the interplay of different branches of law, has recently been noticed in criminal law as well.²⁶ The administrativization of criminal law has been recognized,²⁷ through the use of administrative procedures and administrative penalties and the replacement of an independent court with a public administrative body.²⁸ Thus, a kind of publicization of social reality can be recognized.²⁹

Examples of hybrid legal forms of action abound. Nonetheless, this article is not about their specific analysis, but rather (even primarily) a consideration of the

²⁴ D.R. Kijowski, “Czy cywilnoprawne formy działania administracji cywilizują jej podejście do spraw obywateli?”, [in:] *Cywilizacja administracji publicznej. Księga Jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin prof. nadzw. Jana Jeżewskiego*, eds. J. Korczak, J. Szreniawski, Wrocław 2018, pp. 197.

²⁵ A. Błaś, “Granice prywatyzacji zadań publicznych w państwie prawa”, [in:] *Samorząd terytorialny III Rzeczypospolitej. Dziesięć lat doświadczeń*, ed. S. Michałowski, Lublin 2002, pp. 304; S. Biernat, *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna*, Warszawa 1994, p. 25; A. Błaś, “Współczesne tendencje przeobrażeń zadań administracji publicznej”, [in:] *Administracja publiczna*, eds. A. Błaś, J. Boć, J. Jeżewski, Wrocław 2003, p. 148; L. Zacharko, *Prywatyzacja zadań publicznych gminy: studium administracyjnoprawne*, Katowice 2000, p. 32; J.M. Cwalińska, “Prywatyzacja zadań publicznych — przyczynek do dyskusji”, *Przegląd Prawa Publicznego* 2020, no. 3, pp. 24–37; J. Helios, “Publicyzacja prawa prywatnego — prywatyzacja prawa publicznego w kontekście rozważań nad prawem europejskim”, *Przegląd Prawa i Administracji* 92, 2013, pp.11–36; A. Żurawik, “Problem publicyzacji prawa prywatnego w kontekście ustrojowym”, *Państwo i Prawo* 2010, no. 5, pp. 32–41.

²⁶ J. Zimmermann, “Jakość prawa administracyjnego”, [in:] *Między tradycją a przeszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, ed. J. Supernat, Wrocław 2009, p. 815.

²⁷ „Administratywizacja” prawa karnego czy „kryminalizacja” prawa administracyjnego?, eds. M. Bogusz, W. Zalewski, Gdańsk 2021.

²⁸ R. Szczepaniak, *Konstytucyjne bariery stosowania prawa prywatnego w sektorze publicznym. Studium prawnoporównawcze ze szczególnym uwzględnieniem prawa polskiego i niemieckiego*, Poznań 2020.

²⁹ We agree with P. Stec in this aspect. See P. Stec, “Czy żyjemy w epoce postcywilistycznej?”, p. 107.

hybridity and interplay of other branches with each other (where one of them is administrative law). While this concept is principal for this article, it is worth mentioning the very distinctive forms of administrative law that should be described as hybrid. These include administrative agreements, administrative settlements, and social contracts.³⁰ These forms, as they are considered bilateral and non-authority, allow for a kind of flexibility and optimization of the actions taken by the public administration. This contractual approach fosters efficiencies across various government entities/bodies. On the assumption that the power of public administration is not a guarantee of effectiveness of public tasks implementation, nor an argument with which it may motivate citizens to specific behaviours, it should be acknowledged that the use of non-managerial forms does not lead, as a consequence, to loss of the authority competence by the administration.³¹ The administrative authority, which is a characteristic as well as an immanent feature of administrative law, does not disappear in the above-mentioned forms. It still occurs — in more or less visible ways. Sometimes, as is the case with the administrative settlement, the legislator camouflages administrative authority by creating the appearance of creating a form with characteristics very similar to those of a civil law contract. In these situations, the legislator very often justifies its lawmaking activity by the fact that it aims to make public administration less formal and to provide a faster and more flexible form of performing tasks or carrying out administrative procedures. But, it seems to me that this is unattainable — at least in the shape expressed by the legislator. The hybrid form that is regulated and functions in administrative law, although on the face being a bilateral, non-managerial form with private law characteristics, will incorporate administrative authority. In our opinion, administrative authority in these forms will always exist, and this is because power is the state, and the state is public administration that performs public tasks on behalf of the state.

Conclusions

Hybrid legal forms of action are a peculiar group of legal forms that are distinguished from others by the fact that they have diverse characteristics, typical of both public law and private law. The mixed legal nature of the legal forms of public character

³⁰ More in: P. Bieś-Srokosz, P. Niemczuk, "Hybrydowe prawne formy działania w administracji publicznej", *Roczniki Nauk Prawnych* 31, 2021, no. 2; D. Kijowski, "Umowy w administracji publicznej", [in:] *Podmioty administracji publicznej i prawne formy ich działania. Studia i materiały z konferencji jubileuszowej Profesora Ochendowskiego*, Toruń 2005, p. 297; J. Wyporska-Frankiewicz, *Publicznoprawne formy działania administracji o charakterze dwustronnym*, Warszawa 2010, p. 268; P. Bieś-Srokosz, P. Błasiak, "Uгода administracyjna w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego. Refleksje na temat konsensualnej formy działania w administracji publicznej", *Przegląd Prawa Publicznego* 2018, no. 6; J. Lemańska, "Umowa administracyjna a umowa cywilnoprawna", [in:] *Instytucje współczesnego prawa administracyjnego*, eds. I. Skrzydło-Niżnik, P. Dobosz, D. Dąbek, M. Smaga, Kraków 2001, pp. 419–432; E. Stefańska, "Umowy zawierane w sferze administracji publicznej — wybrane zagadnienia", [in:] *Umowy w administracji*, eds. J. Boć, L. Dziewięcka-Bokun, Wrocław 2008, p. 157.

³¹ K. Sobczak, "Metody badawcze w nauce prawa administracyjnego", [in:] *Problemy metodologiczne nauki prawa administracyjnego (Przedmiot, metody badawcze i kooperacja interdyscyplinarna)*, ed. K. Sobczak, Katowice 1976, p. 29.

contributes to the dispute in administrative law doctrine as to the proper classification of an already specific legal form. Although it is known that the action of public administration is based on the formation of relations (dependencies) based on legal acts, this law more and more often allows to supplement legal regulations using other legal forms.³² Their multiplicity and diversity in public administration contribute to the fact that we can never be sure “at a glance” what type of form we are dealing with. Therefore, it is important to analyse this form in terms of the classification of parties to the structures of public administration and the legal nature of the subject of the form.

Taking care of the benefits and acting so as to achieve and multiply them — this is the basic task of public administration.³³ In order to perform its basic purpose, it has been normatively equipped with resources in the form of administrative measures which determine the content of administrative authority.³⁴ Therefore, in its activities, it uses the available legal forms of action, nowadays especially those that are hybrid.

Bibliography

- „Administratywizacja” prawa karnego czy „kryminalizacja” prawa administracyjnego?, eds. M. Bogusz, W. Zalewski, Gdańsk 2021.
- Arystoteles, *Fizyka*, [in:] *Dzieła wszystkie*, vol. 2, transl. K. Leśniak, Warszawa 2003.
- Arystoteles, *O rodzeniu się zwierząt*, transl. P. Siwek, Warszawa 1979.
- Arystoteles, *Zagadnienia przyrodnicze*, transl. L. Regner, Warszawa 1980.
- Biernat S., *Prywatyzacja zadań publicznych. Problematyka prawna* Warszawa 1994.
- Bieś-Srokosz P., “Nowe formy organizacyjno-prawne warunkiem dobrego administrowania?”, [in:] *Aksjologia prawa administracyjnego*, ed. J. Zimmermann, Warszawa 2017.
- Bieś-Srokosz P., “Tendencje zmian prawnych form realizacji zadań publicznych”, [in:] *Prawo administracyjne dziś i jutro*, eds. J. Jagielski, M. Wierzbowski, Warszawa 2018.
- Bieś-Srokosz P., Błasiak P., “Uгода administracyjna w świetle nowelizacji Kodeksu postępowania administracyjnego. Refleksje na temat konsensualnej formy działania w administracji publicznej”, *Przegląd Prawa Publicznego* 2018, no. 6.
- Bieś-Srokosz P., Niemczuk P., “Hybrydowe prawne formy działania w administracji publicznej”, *Roczniki Nauk Prawnych* 31, 2021, no. 2.
- Błaś A., “Granice prywatyzacji zadań publicznych w państwie prawa”, [in:] *Samorząd terytorialny III Rzeczypospolitej. Dziesięć lat doświadczeń*, ed. S. Michałowski, Lublin 2002.
- Błaś A., “Współczesne tendencje przeobrażeń zadań administracji publicznej”, [in:] *Administracja publiczna*, eds. A. Błaś, J. Boć, J. Jeżewski, Wrocław 2003.
- Cwalińska J.M., “Prywatyzacja zadań publicznych-przyczynki do dyskusji”, *Przegląd Prawa Publicznego* 2020, no. 3.
- Chawrińska I., *Hybrydy i hybrydyczności z pogranicza literatury i sztuk wizualnych*, Pelplin 2020.
- Dolnicki B., Cybulska R., “Nowe dwustronne formy działania administracji publicznej: kwestie wybrane”, [in:] *Koncepcja systemu prawa administracyjnego. Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Postępowania Administracyjnego, Zakopane 24–27 September 2006*, ed. J. Zimmermann, Warszawa 2007.
- Duniewska Z., “Prawo administracyjne — wprowadzenie”, [in:] *System prawa administracyjnego. Instytucje prawa administracyjnego*, vol. 1, eds. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2010.

³² See P. Lisowski, “Ustrojowe konsekwencje umów w administracji — wybrane zagadnienia”, [in:] *Umowy w administracji*, p. 89.

³³ J. Zimmermann, *Prawo administracyjne*, p. 30.

³⁴ M. Krawczyk, *Podstawy władztwa*, p. 108.

- Duniewska Z., "Z refleksji na temat wyodrębnienia prawa administracyjnego i związku prawa z prawem cywilnym", [in:] *Cywilizacja administracji publicznej. Księga Jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin prof. nadzw. Jana Jeżewskiego*, eds. J. Korczak, J. Szreniawski, Wrocław 2018.
- Helios J., "Publicyzacja prawa prywatnego — prywatyzacja prawa publicznego w kontekście rozważań nad prawem europejskim", *Przegląd Prawa i Administracji* 92, 2013.
- Jeżewski J., *Administracja pod rządem prawa cywilnego. Z badań porównawczych nauk prawa administracyjnego*, Wrocław 1974.
- Jeżewski J., "Administracja publiczna jako przedmiot badań", [in:] *Administracja publiczna*, ed. J. Boć, Wrocław 2004.
- Kijowski D., "Umowy w administracji publicznej", [in:] *Podmioty administracji publicznej i prawne formy ich działania. Studia i materiały z konferencji jubileuszowej Profesora Ochendowskiego*, Toruń 2005.
- Kijowski D.R., "Czy cywilnoprawne formy działania administracji cywilizują jej podejście do spraw obywateli?", [in:] *Cywilizacja administracji publicznej. Księga Jubileuszowa z okazji 80-lecia urodzin prof. nadzw. Jana Jeżewskiego*, eds. J. Korczak, J. Szreniawski, Wrocław 2018.
- Krawczyk M., *Podstawy władztwa administracyjnego*, Warszawa 2016.
- Lemańska J., "Umowa administracyjna a umowa cywilnoprawna", [in:] *Instytucje współczesnego prawa administracyjnego*, eds. I. Skrzydło-Niżnik, P. Dobosz, D. Dąbek, M. Smaga, Kraków 2001.
- Lisowski P., "Ustrojowe konsekwencje umów w administracji — wybrane zagadnienia", [in:] *Umowy w administracji*, eds. J. Boć, L. Dziewięcka-Bokun, Wrocław 2008.
- Nowacki J., *Prawo publiczne — prawo prywatne*, Katowice 1992.
- Okolski A., *Wykład prawa administracyjnego oraz prawa administracyjnego obowiązującego w Królestwie Polskim*, vol. 1, Warszawa 1880.
- Rewers E., *Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta*, Kraków 2005.
- Sobczak S., "Metody badawcze w nauce prawa administracyjnego", [in:] *Problemy metodologiczne nauki prawa administracyjnego (Przedmiot, metody badawcze i kooperacja interdyscyplinarna)*, ed. K. Sobczak, Katowice 1976.
- Stec P., "Czy żyjemy w epoce postcywilistycznej?", [in:] *Problemy pogranicza prawa cywilnego*, ed. R. Szczepaniak, Warszawa 2022.
- Stefańska E., "Umowy zawierane w sferze administracji publicznej — wybrane zagadnienia", [in:] *Umowy w administracji*, eds. J. Boć, L. Dziewięcka-Bokun, Wrocław 2008.
- Szczepaniak R., *Konstytucyjne bariery stosowania prawa prywatnego w sektorze publicznym. Studium prawnoporównawcze ze szczególnym uwzględnieniem prawa polskiego i niemieckiego*, Poznań 2020.
- Szczęśna E., "Tożsamość hybrydyczna", *ER(R)GO. Teoria — Literatura — Kultura* 2004, no. 2(9).
- Wilczyński P., "Podmioty niepubliczne w sferze administracji publicznej", *Państwo i Prawo* 2002, no. 2.
- Wilkoszewska K., "Prefiksy w roli wyznaczników współczesności", [in:] *Intermedialność w kulturze końca XX wieku*, eds. A. Gwóźdź, S. Krzemień-Ojak, Białystok 1998.
- Wyporska-Frankiewicz J., *Publicznoprawne formy działania administracji o charakterze dwustronnym*, Warszawa 2010.
- Zacharko L., *Prywatyzacja zadań publicznych gminy. Studia administracyjnoprawne*, Katowice 2000.
- Zimmermann J., "Jakość prawa administracyjnego", [in:] *Między tradycją a przeszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, ed. J. Supernat, Wrocław 2009.
- Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, Warszawa 2014.
- Żurawik A., "Problem publicyzacji prawa prywatnego w kontekście ustrojowym", *Państwo i Prawo* 2010, no. 5.
- Żytko B., "Uwagi o Łotmanowskiej koncepcji kultury", *Przegląd Humanistyczny* 42, 1998, no. 4.

Пауліна Бєсь-Срокош

Університет ім. Яна Длуг'оша у Ченстохові

Яцек Срокош

Опольський університет

Декілька зауважень щодо гібридності в польському адміністративному праві на прикладі правових форм дії

Анотація

Гібридність у більш широкому значенні може бути пов'язана з чимось неоднорідним, що відхиляється від звичних стандартів, що може викликати настороженість або бути прикладом аномалії. В античності гібрид визначався як істота, що складається щонайменше з двох різних елементів, наприклад віл із людською головою. Незважаючи на так тривалий історичний відрізок ставлення суть гібридності не змінилася з часом. Звісно, сьогодні ми маємо на увазі не лише живі істоти, а й інші аспекти, такі як мистецтво, фільми, автомобілі, а також правові інструменти, що діють у нинішній правовій державі. У цій статті наміром авторів є представити гібридні правові форми, які використовуються державним управлінням. Авторський підхід до цієї теми зосереджувався на теоретичних, а не на догматичних питаннях. Тому також основна увага була спрямована на дослідження творення чи доцільності функціонування цих форм в адміністративному праві.

Гібридні правові форми дій — це своєрідна група правових форм, які відрізняються від інших тим, що мають набір ознак, характерних як для публічного, так і для приватного права. Змішаний правовий характер по відношенню до правових форм публічного характеру сприяє створенню основи для дискусії в питаннях доктрини адміністративного права щодо правильної класифікації конкретної правової форми. Хоча загальновідомо, що функціонування державного управління базується на формуванні відносин (залежностей) на основі правових актів, тож все частіше цей закон дозволяє доповнювати правові норми іншими правовими формами. Їх множинність і різноманітність у державному управлінні сприяють тому, що ми ніколи не будемо впевнені в «першого погляду», з яким типом форми ми маємо справу. Тому важливо проаналізувати цю форму з наступної перспективи: приналежності суб'єктів до структур державного управління та правової природи суб'єкта форми.

Піклуватись про суспільні блага та діяти таким чином, щоб їх продовжувати, отримувати та примножувати — це основне завдання державного управління. Для виконання свого основного призначення державне управління нормативно

підкріплене комплексом адміністративних заходів, які визначають зміст адміністративної влади. А тому у своєму функціонуванні використовує наявні правові форми діяльності, особливо зараз, зокрема й ті, що мають гібридний характер.

Автори статті вважають, що гібридність у праві, зокрема в адміністративному, розвивається і набуває все більшої частотності. Це залежить від таких факторів, як: поява нових завдань, потреб суспільства, глобалізації, підхід законодавця до створення нових правових форм або ж також адаптація до змін законодавства.

Ключові слова

гібридність, гібридні правові форми дій, адміністративне право, дежавне управління

Paulina Bieś-Srokosz

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

Jacek Srokosz

Uniwersytet Opolski

Kilka uwag o hybrydowości w polskim prawie administracyjnym na przykładzie prawnych form działania

Streszczenie

Hybrydowość ogólnie może kojarzyć się z czymś heterogenicznym, odbiegającym od standardów, mogącym wywoływać niepokój i być przykładem anomalii. W starożytności hybrydą określano istotę złożoną z co najmniej dwóch różnych elementów, na przykład wołu z ludzką głową. Mimo lat pojmowanie hybrydowości się nie zmieniło. Oczywiście widzimy ją w innych aspektach niż starożytni, znajdujemy w sztuce, filmach, samochodach, ale także w instrumentach prawnych obowiązującego stanu prawnego. W niniejszym artykule intencją autorów jest przedstawienie hybrydowych form prawnych stosowanych w administracji publicznej. Autorzy skupili się głównie na kwestiach teoretycznych, nie zaś dogmatycznych. Dlatego też zajęli się przede wszystkim powstaniem lub celowością funkcjonowania tych form w prawie administracyjnym.

Hybrydowe formy prawne działania to swoista grupa form prawnych, odróżniająca się od pozostałych zróżnicowanymi cechami zarówno prawa publicznego, jak i prawa prywatnego. Mieszany charakter prawny form prawnych publicznych rodzi spór w doktrynie prawa administracyjnego odnośnie do właściwej klasyfikacji konkretnej

już formy prawnej. Choć wiadomo, że działanie administracji publicznej opiera się na kształtowaniu stosunków (zależności) na podstawie aktów prawnych, to coraz częściej owo prawo dopuszcza uzupełnianie regulacji prawnych z zastosowaniem innych form prawnych. Ich wielość i różnorodność w administracji publicznej niesie niepewność, z jakim rodzajem formy mamy do czynienia. Dlatego też ważne jest przeanalizowanie tej formy pod względem przynależności stron do struktur administracji publicznej oraz charakteru prawnego przedmiotu formy.

Dbanie o korzyści i działanie w taki sposób, aby je osiągnąć i pomnażać, to jest podstawowe zadanie administracji publicznej. Aby wykonać ten cel, została ona wyposażona normatywnie w zasób środków administracyjnych, które wyznaczają treść władztwa administracyjnego. Dlatego w swoich działaniach korzysta z dostępnych prawnych form działania, zwłaszcza tych, które mają hybrydowy charakter.

Autorzy niniejszego artykułu uważają, że hybrydowość w prawie, w szczególności w prawie administracyjnym, zależy od kilku czynników: nowych zadań, potrzeb społeczeństwa, globalizacji, ale także podejścia ustawodawcy do tworzenia nowych form prawnych czy też dostosowaniu do zmian w prawodawstwie, staje się coraz częstszym zjawiskiem, podlegającym ciągłej ewolucji.

Słowa kluczowe

hybrydowość, hybrydowe formy prawne działania, zadania publiczne, prawo administracyjne, administracja publiczna